

**MEMÒRIA TÈCNICA DE L'EXCAVACIÓ
ARQUEOLÒGICA D'URGÈNCIA A LA PLAÇA
NOVA (BARCELONA).
(Octubre-Novembre del 2000)**

Marta FÀBREGAS i ESPADALER

1. INTRODUCCIÓ I OBJECTIUS DE LA INTERVENCIÓ

La realització de les obres consistents en una rasa que travessa la Plaça Nova (vegeu plànol), han provocat un seguiment arqueològic, ja que s'afectava el subsòl, en un barri, el Gòtic, que es troba dins d'una Àrea d'Interès Arqueològic (vegeu el següent apartat: Antecedents Arqueològics). Aquestes obres, que estan promogudes per l'empresa de telecomunicacions *Alpi* i llur execució és a càrrec de l'empresa *Eusal de Contratas*, han consistit en la canalització de fibra òptica, des d'una connexió que és a l'interior de l'aparcament subterrani de l'Avinguda de la Catedral, fins a l'interior de l'edifici que actualment ocupa *Caritas*. La tasca arqueològica ha estat encarregada a l'empresa especialitzada *Atics, sl*, i la direcció d'aquesta intervenció l'ha realitzat l'arqueòloga Marta Fàbregas.

Aquesta actuació arqueològica que tenia caràcter d'urgència, únicament preveia la documentació de les possibles restes que apareguessin al subsòl de l'espai afectat per la rasa, la qual tenia unes mesures de 40 cm d'amplada per 70 cm de profunditat. L'actuació arqueològica es va iniciar el dia 31 d'octubre d'enguany i va finalitzar el 3 de novembre del mateix any.

2. ANTECEDENTS ARQUEOLÒGICS¹

La rasa efectuada, objecte d'aquest seguiment arqueològic, es va realitzar en una zona molt propera de l'Avinguda de la Catedral, on fa uns anys, més concretament l'any 1989, es va dur a terme una important excavació arqueològica, que va ocupar uns 5.000 metres quadrats i que va estar propiciada a causa de la construcció de l'aparacament subterrani.

Els resultats d'aquesta excavació de la zona que ens interessa més (per la seva proximitat amb la nova rasa) van posar al descobert un gran retall irregular a la roca que transcorria més o menys paral·lel a la muralla i que a mesura que s'apropava als aqüeductes s'anava tancant, en direcció a la fortificació. Sembla que aquest fossat és contemporani a la construcció de la primera muralla de *Barcino*, al principi del segle I d.C. i que es va anar colmatant durant tot l'imperi. La seva principal funció hauria estat la recollida, canalització i evacuació de les aigües residuals.

A més, també es van poder documentar algunes restes molt malmeses de les fonamentacions de diversos pilars dels dos aqüeductes que abastien la ciutat.

3. MÈTODE DE TREBALL

¹ BLASCO, M. et alii (1993): "Avinguda de la Catedral-1989. Intervencions a *Barcino* (1982-1989). Barcelona" a *Anuari d'intervencions arqueològiques a Catalunya. Època romana. Antiguitat Tardana. Campanyes 1982-1989*. Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura. Barcelona.

Tot i que l'actuació arqueològica realitzada consistís en la documentació d'una estreta rasa, la metodologia emprada és la mateixa com si es tractés d'una excavació arqueològica en extensió, ja que la tasca de l'arqueòleg continua sent la de recollir la major quantitat de dades possibles sobre les troballes i així poder-ne donar una informació històrica detallada.

Per tal d'aconseguir aquest últim objectiu, cal seguir una metodologia sistemàtica i adequada. La que s'ha realitzat en aquesta excavació s'inspira en el mètode de registre utilitzat per E.C.Harris i per A.Carandini (Harris, 1975, 1977, 1979; Carandini 1977, 1981). Es tracta de registrar objectivament els elements i estrats que s'exhumen, realitzant una numeració correlativa d'aquests, sota el nom d' "Unitat Estratigràfica" (u.e.) que individualitza els uns dels altres. Cada u.e. es registra en una fitxa on s'indica: la ubicació en el jaciment, les seves característiques físiques, la situació en les plantes i seccions i la posició física respecte a la resta d'unitats estratigràfiques amb les quals es relaciona.

Aquest mètode també inclou la realització de material gràfic, el qual està compost per plantes i per seccions, les quals ens donen, respectivament, una visió diacrònica i sincrònica, de les troballes realitzades. I finalment el material fotogràfic imprescindible per a la constància visual dels treballs realitzats.

4. DESENVOLUPAMENT I INTERPRETACIÓ DELS TREBALLS

En primer lloc es va realitzar un sondeig de 100 x 110 cm. i una profunditat de 70 cm. necessari per a la col.locació de l'arqueta que fa d'enllaç amb la xarxa de telecomunicacions que es troba a l'interior de l'aparcament. Després de retirar un primer nivell de sorres d'uns 30 cm. de profunditat (totalment estèril des del punt de vista arqueològic), es va detectar una plataforma de formigó. Es va procedir al trencament d'aquesta, mitjançant un martell elèctric, fins arribar a la cota necessària per a la col.locació de la nova arqueta.

A continuació es va començar a fer la rasa, en direcció sudoest (edifici de *Caritas*) i es van poder detectar els dos mateixos nivells (sorres i formigó) que ja havíem documentat en el sondeig anterior. Aquests dos nivells van aparèixer en la totalitat de la rasa, acompanyats també per algunes conduccions de serveis, que creuaven l'esmentada rasa, ja bé cobertes de formigó o bé de plàstics.

Per tant, podem concloure aquesta breu memòria dient que els resultats arqueològics van esdevenir totalment estèrils, ja que només es van documentar nivells totalment moderns (segle XX), els quals, a més a més, tampoc anaven acompanyats de cap sediment, que contingués material arqueològic.

Atics

Gestió i Difusió del Patrimoni Arqueològic i Històric

5. DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA I PLANIMÈTRICA

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ I OBJECTIUS DE LA INTERVENCIÓ

2. ANTECEDENTS ARQUEOLÒGICS

3. MÈTODE DE TREBALL

4. DESENVOLUPAMENT I INTERPRETACIÓ DELS TREBALLS

5. DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA I PLANIMÈTRICA

Atics

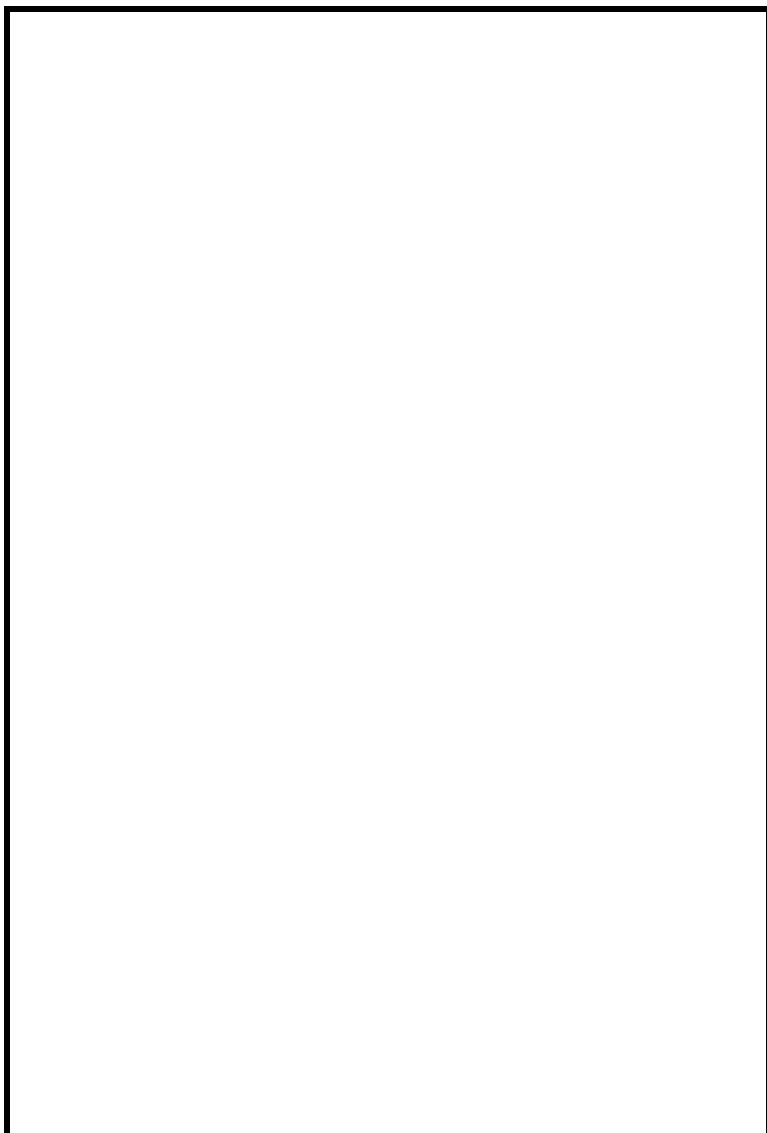
Gestió i Difusió del Patrimoni Arqueològic i Històric

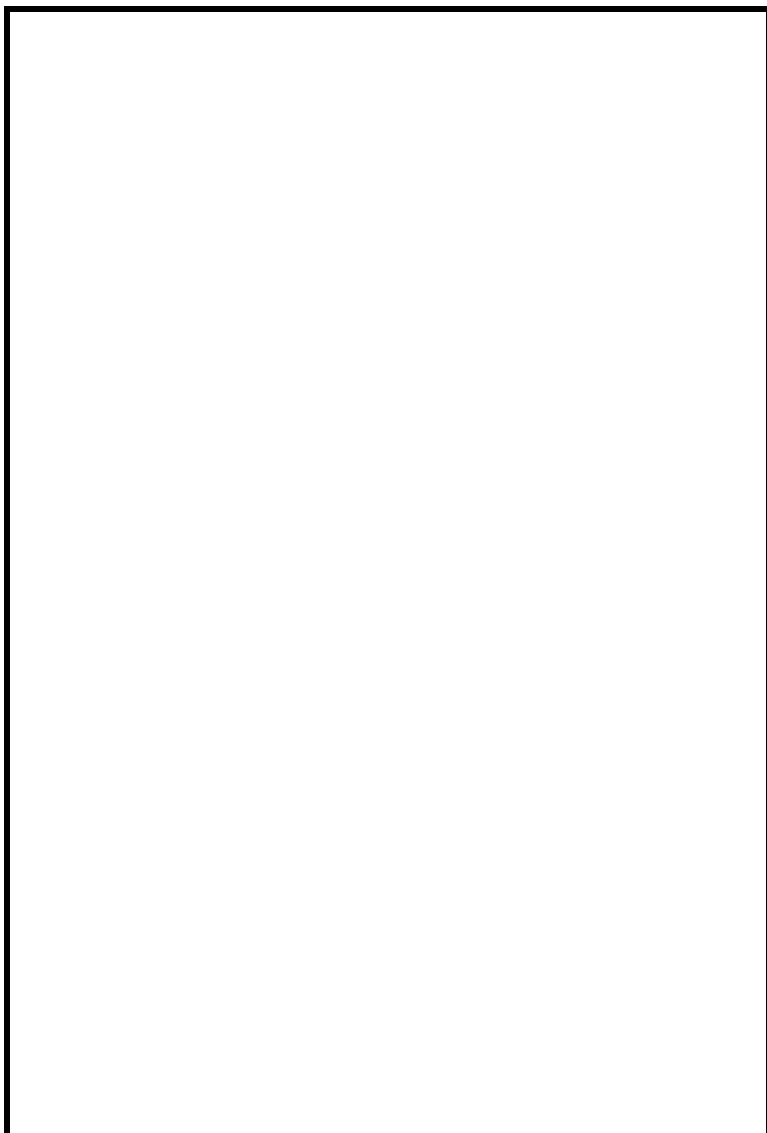
F. 1. Vista general de la rasa.

F. 2. Detall d'un tram de la rasa.

F. 2. Vista general de la rasa, al llarg de la Plaça Nova.

F. 3. Detall de la rasa, en la zona propera a l'edifici de Caritas.

Situació de la rasa